

pře-vidění

Tento projekt vznikl z jednoduchého pozorování dětí a mládeže těsně předtím, než vstoupily na jeviště během XXIV. Mazovského festivalu dětských a mládežnických divadel ASTERIADA 2026 ve Varšavě. Všimla jsem si, že děti při přípravách na vystoupení svým chováním a gesty připomínají postavy ze starých obrazů. Když jsem se na tyto scény dívala, měla jsem pocit, že se čas na okamžik rozestoupil, že současnost a minulost přestaly být od sebe odlišné.

Právě tyto chvíle jsem nazvala „pře-viděními“ – viděními, která procházejí časem. Pronikají epochami, spojují dnešek s malířstvím, které si pamatuje podobné gesta. Nejsou to obyčejná pozorování — jsou to vidění, která pokračují dál, za okamžik, za dokument, za samotné médium.

V přítmi zákulisí, v soustředění, smíchu, v upravování účesu a kostýmu se objevuje něco, co známe z malířství po staletí: měkké světlo, drobné pohyby rukou, emoce ve tvářích. Jsou to momenty, které by se klidně mohly odehrát v ateliéru Caravaggia, Vermeera, Renoira, Degase nebo Wyspiańskiego.

Proto jsem fotografie přenesla na plátno — abych zdůraznila jejich malířskou povahu a zapojila je do dialogu mezi obrazem a pamětí. Plátno zde není jen stylizací, ale mostem mezi současností a minulostí. Tento postup má připomínat, že bezstarostnost dětství, přirozenost a mladost jsou nadčasové, že jsou starší než fotografie, divadlo i všechny naše epochy.

Pře-vidění jsou záznamem okamžiků, kdy jsou mladí lidé ještě sami sebou, než vstoupí na jeviště a stanou se herci. Jsou to obrazy, které se skutečně staly — jen bylo třeba je pře-vidět.

prze-widzenia

ten projekt powstał z prostej obserwacji dzieci i młodzieży, zanim weszły na scenę w trakcie XXIV Mazowieckiego Festiwalu Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych ASTERIADA 2026 w Warszawie. Zauważyłam, że dzieci przygotowując się do występu w zachowaniach i gestach przypominają postacie z dawnych obrazów. Kiedy patrzyłam na te sceny, miałam wrażenie, że czas się rozszczelnił, że współczesność i przeszłość na chwilę przestały się od siebie różnić.

To właśnie te momenty nazwałam „prze-widzeniami”, widzeniami, które przechodzą przez czas. Przenikają epoki, łączą współczesność z malarstwem, które pamięta podobne gesty. To nie są zwykłe obserwacje — to widzenia, które przechodzą dalej, poza chwilę, poza dokument, poza medium.

W półmroku kulis, w skupieniu, śmiechu, w poprawianiu fryzury i kostiumu pojawia się coś, co znamy z malarstwa od setek lat: miękkie światło, drobne gesty dłoni, emocje na twarzach. To momenty, które mogłyby wydarzyć się w pracowni Caravaggia, Vermeera, Renoira, Degas czy Wyspiańskiego.

Dlatego też fotografie przeniosłam na płótno, by podkreślić ich malarską naturę i włączyć je w dialog między obrazem a pamięcią. Płótno nie jest tu tylko stylizacją, jest pomostem, pomiędzy współczesnością a przeszłością. Zabieg ten ma przypominać, że beztraska dzieciństwa, naturalność i młodość są ponadczasowe, że są starsze niż fotografia, teatr i wszystkie nasze epoki.

Prze-widzenia to zapis chwil, w których młodzi ludzie są jeszcze sobą, zanim wejdą na scenę i staną się aktorami. To obrazy, które wydarzyły się naprawdę — tylko trzeba było je prze-widzieć.